GELYKHEID, VRYHEID, BROEDERSCHAP.

N°. 23. A°. 1800

HAAGSCHE COURANT.

Saturdag den 7 Juny.

HET ZESDE JAAR DER BATAAFSCHE VRYHEID.

ITALIE.

MILAAN 17 Mey. Naar men verneemt, was 't Hoofdkwartier aan den Generaal *Melas*, den 12 te Bordighera, doch 's anderendaags moest hy deeze plaats verlaaten, ten einde de Var te naderen. De Oostenrykers strekken zich reeds uit langs deze Rivier, 2 duizend Ingezetenen van 't Graafschap Nice hebben zich met hun vereenigd. De Franschen hebben ook de Kasteelen van Montalban en Villa Franca verlaaten.

Terwyl het Oostenryksch Leger omstreeks Nice langs de kusten voortrukt, richte zich een detachement Oostenrykfche en Piemonteesche Troepen naar 't dal van St. Martin (naar 's Westen van Pendeng) van 8 viel hy den in die plaats geposteerden vyand, aan, verdreef denzelve, veroverde een Vaandel en maakte veele gevangenen, waar onder zich de Adjudant Generaal *Marbinel* bevindt.

De Oostenrykers vervolgden de Franschen door Roccabilliera, Bolina en Lantosca; waar van daan zy naar Berfa trokken en zich aldaar met de overige Colonnen vereenigden.

—— 19 Mey. De Generaal de *Melas* rukt met 50 duizend Man naar de Valey van Aosta, om zich aan 't Reserve-Leger der Franschen te opposeeren, zyn Corps met dat van den Generaal *Wuckassowich* vereenigd, zal een leger van 50 duizend Man uitmaaken.

HELVETISCH GEMEENEBEST.

ST. GALL 22 Mey. Gisteren ochtend vernamen wy, dat de Franschen 's nachts, Bregentz en de environs hadden verlaaten. Een vry aanzienlyk Corps Boeren, had zich voor die stad vertoond; doch de Franschen waren uit dezelve niet getrokken, dan na hunne Magazynen in zekerheid te hebben gebragt. De Oostenrykfche Flotille op 't Meir van Constantz, welke te Rorschach was, werdt insgelyks naar Constantz gevoerd, werwaards onderscheide Zwitsersche Schippers bevel hadden, zich te begeeven. Op dit oogenblik ontvangt men de tyding uit Altstetten, dat gisteren ochtend ten 4 uuren, de Franschen uit die Stad zyn getrokken, om op Mels te marcheeren. 's Avonds kwam 'er binnen Altstetten een twintigtal Oostenrykfche Carabiniers, die na de Vryheidsboom omver gehouwen te hebben, op Oberrieth terug trokken. Dien zelfden dag, zyn de Oostenrykers te Höchst en te Geisfan, tegen over Rheinegg binnen gemarcheerd. De Franschen hebben heden avond op Geisfan eenige Canon-schoten gelost. Op dit oogenblik hoort men eene sterke Canonnade in het nabuurig gebergte.

GLARIS 23 Mey. In den nacht van den 20 op den 21, zyn de Magazynen van Mels geëvacueerd, terwyl zich de Franschen retireerden, slechts eenige posten achterlaatende. Den 21 zyn de Oostenrykers voorwaards gerukt en hebben de posten van Valenz en Ragaz bezet. Den 22 's morgens, zyn de Oostenrykfche Dragonders tot de plaats, Saar-Muhli genaamd, op een kwartier uurs van Sargans, voortgerukt. Na eenige schoten uit het klein geweer, noodzaakte hun een Batallion van de 10de halve Brigade, te retireeren. —— Den 22 's namiddags, rukten de Oostenrykers tot Mels voorwaards, doch werden wederom gerepousseerd.

BAZEL 25 Mey. De Burger *Lacuée*, Aide-de-Camp van den eersten Consul is door Stein gepasseerd, komende van Lausanne, hy begaf zich in allervl, naar 't Hoofdkwartier van *Moreau*.

Men verneemt van den rechter-vleugel des Rhyn-Legers, dat een Oorlogs-Commissaris van de Rhyn Armée, *Pommier* genaamd (*zie onze Courant van Vrydag, den 6 dezer*,) den 20 ingevolge een vonnis eener Militaire Commissie, is gefusilleerd, ter zaake dat hy eene requisitie van Brood in 't Kemptensche ten behoeve des Legers gedaan, ten zynen voordeele in geld hadt veranderd. Een andere Commissaris is voor een gelyk geval, voor dezelve Commissie te recht gesteld en drie Generaals zyn afgezet.

ZURICH 23 Mey. Zederd eenige dagen zyn hier veele Fransche Troepen doorgetrokken, welke van 't Leger van *Moreau* gedetacheerd zyn en zich naar den St. Gothards-Berg richten. Wy hebben insgelyks een uit Zwaaben komende Transport van 200 Ossen hier door zien voeren, welke den weg naar Italie insloegen. Het grootste der Magazynen die zich alhier bevonden, zullen naar Lucern vervoerd worden.

—— 25 Mey. Tot dus verre is 'er nog geen ernstigen aanval in 't Voor-Albergsche en 't Graauwbunderland geschied; van wederzyden, bepaald men zich, elkander langs de Rhyn ... en het Bregentzer - meir naauwkeurig te observeeren. Het schynt dat de operatiën tegens het Voor-Albergsche en Tyrolsche, niet dan na het doordringen des Reserve-Legers in het Valteline, zullen plaats hebben.

De Zwitsersche Generaal *van der Wurd*, is door *Buonaparte* verzocht, zich by 't Hoofdkwartier des Reserve-Legers te voegen, ten einde by des te gemakkelyker zyne kennisse omtrent de plaatselyke liggingen, zoude kunnen mededeelen. *Buonaparte* heeft aan het Helvetisch Gouvernement een Corps van 12 honderd Man verzocht, tot het escorteeren der Convoyen, deeze Troepen zyn in Fransche soldy, de Soldaaten genieten 10 stuivers 's daags.

BERN 24 Mey. Den 21 is 'er tusschen den franschen Minister *Reinhardt*, de leden der Uitvoerende Commissie en 5 Gedeputeerden der beide Raaden eene geheime conferentie gehouden. Men heeft daarin over de vereeniging der onderscheide partyen gehandeld, mitsgaders tot het herstel der alom gekrenkte rust en eindelyk over het adjourneeren der beide Raaden. Zederd dat oogenblik, spreekt men sterk van gewigtige veranderingen, waar van het Zwitzersch Gouvernement niet bevryd zoude blyven.

De Generaal *Lorge* wordt alhier dagelyks verwagt.

Men heeft aan 't Helvetisch Gouvernement, de doormarsch van 24 duizend Man, die zich door Lucern, Uri en de St. Gothard naar Italie moeten begeeven, officieel aangekondigd. Tot het onderhoud en vervoeren van welke Troepen, reeds alle maatregelen zyn genoomen. Jammer is 't, dat deeze voor 't grootst gedeelte van 't Corps des Generaals *Sainte Suzanne* worden gedetacheerd en dus 't Rhyn Leger te midden zyner zegenpraalen, merkelyk zullen verzwakken.

Van de Italiaansche Grenzen heeft men, dat de Generaal *Thureau* aanzienlyke versterkingen heeft ontvangen, en dat dezelve rechtstreeks van Pryn op Suza marcheert, terwyl *Buonaparte* door de Valey van Aosta, voortrukt.

DUITSCHLAND.

INSBRUCK (*in 't Tyrolsche*) 23 Mey. De Brieven uit het Voor-Albergsche behelzen, dat de Franschen den 20 's avonds Bregenz en Lindau hebben verlaaten (*Zie het Zwitserland hier boven.*) De rechter-vleugel van 't Leger-Corps onder de bevelen van den Prins van *Reuss*, is van Reutti tot Schongau voortgerukt, het Centrum tot Nesselwang en de linker-vleugel tot Immenstadt.

FELDKIRCH 24 Mey. Op dit oogenblik ontvangt men de tyding, dat de Generaal *Hiller*, die tot Ragatz en Berdern voortgerukt was, en zich van daar op Zwitserland gericht had, zich meester gemaakt heeft van den doortocht van Gungels tot 4 mylen van Chur jegens 't Canton van Glaris. Men verzekert, dat men in 't Dal van Aoste aan den gang geweest is, en dat de Generaal *Melas*, *Berthier* zoude geslagen hebben, dit echter vereischt bevestiging.

ULM 25 Mey. Gisteren namiddag viel de Vyand onze Voorposten tusschen den Iller en Mindel aan; zyne pogingen waren voornamelyk gericht tegen den Generaal *Guilai*, en deze vatte post by Beunisgen tot de Kamlach. Weldra besloot de Generaal *Guilai* om in persoon den Vyand met 3 Husarendivisien van den Aartshertog *Ferdinand* in den flank en de rug aan te tasten. Deeze manœuvre had 't beste gevolg, een gedeelte der 54ste halve Brigade, werd ter nedergezabeld of verstrooid; men maakte een Collonel, onderscheide Officieren en 300 Jagers gevangen en veroverde ongeveer 150 Paarden.

GÜNTSBURG 26 Mey. Gisteren zyn 'er alhier 300 Franschen aangekomen, die in de affaires van den 24 by Bellingen zyn gevangen gemaakt. Omtrent de actie van den 25 heeft men de volgende byzonderheden, die genoegzaam officieel schynen: „Den 21 's avonds, attakeerden de Franschen, de hoogten van de Alp en het Blauthal, trokken den Donau by 't Dorp Ehrbach over en braken de Brug, die zy over die Rivier gelegd hadden, af, laatende echter op dien post eenige Troepen achter. Den 22 's morgens, rukte de Aartshertog *Ferdinand* voorwaards, deed in weerwille van 't hevig vyandlyk vuur de Brug over den Donau herstellen, trok dien vloed over, en veroverde met de bajonnet het Dorp Dalmesfingen, aan de kleine Stroom van dien naam gelegen en door 7 stukken geschut verdedigd. De Franschen echter versterking bekomen hebbende, maakten op het Dorp een zo hevig Kartetsch- en Grenaad-vuur, dat de Keizerlyken zich genoodzaakt vonden het Dorp wederom te verlaaten en over den Donau terug te trekken. Dit laatste viel 's avonds ten 10 uuren voor. Het verlies aan dooden en gekwetsten aan beide zyden, wordt op 2 duizend man berekend, 'er kwamen veele paarden by om. —— De Keizerlyken, voerden gedurende hun kort verblyf in Dolmesfingen, een vyandelyk Hospitaal mede."

AUGSBURG 27 Mey. De Generaal *Kray* volgt 's vyands bewegingen, op dit oogenblik bevinden zich byna 30 duizend man van de Iller tot het dal van Kemlach.

Het slegte weder was oorzaak, dat eene tegens den 24 of 25 verwagte algemeene Actie geen plaats hadt.

Het bevestigt zich, dat de Generaal *Moreau* zyn Hoofdkwartier te Mindelheim heeft. De Armée onder zyne bevelen bevindt zich thands voor 't grootst gedeelte, op de Iller; onderscheide gedetacheerde Corpsen rukken aan, tusschen Guntz, Kamlach en Mindel. 's Vyands ontwerp schynt te zyn, om aan de rechterzyde tot de Lech voort te rukken en van daar op Augsburg.

Men is alhier zonder zorg. De voordeelige positie, welke 't Keizerlyk Leger op de rechter Donau oever, naar de zyde van Ulm en Güntzburg en van daar tot Wertach bezet, stelt ons vry voor alle gevaar.

Van de Boorden van de LECH, den 27 Mey. De Prins van *Reuss* heeft nieuwe Troepen uit Tyrol ontvangen, ook heeft hy de keten zyner Voorposten met 3 duizend Man versterkt, tot Schwabmunchen. Van dat oogenblik af, is de Communicatie van den Prins van *Reuss* met het voornaamst Leger Corps, volkomen verzekerd.

Men heeft alhier de officieele tyding ontvangen, dat 27 Batallions, welke uit Bohemen en Oostenryk in aanmarsch zyn, onmiddelyk by 't Leger zullen aankomen.

REGENSBURG 27 Mey. Zekere tydingen berichten ons, dat 't Corps van *Condé* in 't Venetiaansche, alwaar hetzelve reeds aangekomen was, bevel heeft ontvangen, om terug te trekken en zich met 't Keizerlyk Leger onder den Generaal *Kray* te vereenigen.

STUTTGARDT 29 Mey. Naar men verneemt, zyn de Franschen met macht uit de Environs van Memmingen voortgerukt, zich op Augsburg richtende. Uit laatstgemelde Stad is alhier geen post aangekomen.

BERLYN 28 Mey. Er kwam onlangs alhier een Courier uit Parys aan, onmiddelyk hier na, begaf zich de Fransche Minister *Beurnonville* naar den Koning te Potsdam.

De Veldmaarschalk, Prins *Lodewyk* van Wurtemberg heeft van den Koning afscheid genoomen, die hem zyn oprechte toegenegenheid te kennen gaf. Zyne Hoogheid is in de Regeering van Coerland benoemd, en begeeft zich naar Petersburg.

In weerwille der herhaalde pogingen van een zeker Persoon, die onder den overledenen Koning eene groote achting aan 't Hof genoot en thans nog geniet, om ons Cabinet over te haalen om in de Coalitie te treeden, heeft de Heer Collonel *von Zaströw*, genoeg invloed gehad op 's Konings geest, om hem te doen besluiten van onzydig te blyven. De Collonel *von Zaströw* bezit al het vertrouwen des Konings, hy vereenigt groote talenten by de vlugheid der jeugd.

(*Vervolg op de kant van deeze Bladz.*)

FRANSCH GEMEENEBEST.

PARYS 3 Mey. Volgens een brief van Blaubeuren van den 18 Mey, zouden den vorigen dag 85 duizend, waar onder 10 duizend man Cavallerie Oostenrykers, 75 duizend Franschen geattakkeert hebben. De Vyand heeft de Brigade van *Drouët* geforceert en heeft zich tusschen de Divisien van *Legrand* en *Souham* geposteerd; doch door weluitgevoerde manœuvers is de Vyand verplicht geweest te retireeren.

Heden avond is een Courier van den eersten Consul van Ivrea aangekomen. Hy schryft in dato 7 Mey dat 'er eene hevige actie tusschen de voorposten heeft plaats gehad; een Oostenryksch Generaal en 500 Dragonders van *Latour* zyn op het slagveld gebleeven. *Melas* kwam te Turyn aan; de Generaal *Moncey* in tegendeel drong in Piemont aan het hoofd van 20 duizend man.

De Heer *Labrador* Spaansch Gezant by den Paus, is van hier naar zyne bestemming vertrokken.

De Generaal *Hedouville* is te Nantes den 27 Mey aangekomen.

De fondsen zyn rentes prov. 18 fr. 50 cent. tiers consl. 28 fr. 25 cent. bons voor het agtste Jaar, 88 francs.

BATAAFSCH GEMEENEBEST.

HAAGE 6 Juny. Deezer dagen is onder anderen aan de Leden van 't Vertegenwoordigend Lligchaam gedistribueerd eene bredvoerige Missive van 't Uitvoerend Bewind, geschreven den 5 Mey laatstl. en den 16 daar aan volgende in de eerste Kamer ingekomen en in handen der Commissie tot de Kerkelyke zaaken, aan welker hoofd zich bevindt de Burger Representant *Stein Parvé*, om Consideratiën en Advis gesteld. —— Het Bewind zondt by de gemelde Missive, deszelfs Bericht, Consideratiën en Advis op de volgende Requesten, als:

1. Van Gemachtigden der Nederduitsche Hervormde Gemeenten te *Dordrecht*, *Delft*, *Leyden*, *Rotterdam*, *Schiedam*, *Gouda*, *Schoonhoven*, *Gorinchem*, *'s Haage*, *Brielle*, *Breda*, *Haarlem*, *Hoorn*, *Enkhuyzen* en *Edam*: daarby, zo voor zich zelve, als uit naam der meeste Gemeenten, welke gewoon zyn Classicaale Vergaderingen met dezelve te houden, verzogt hebbende, dat door het Vertegenwoordigend Ligchaam mogt worden gedecreteerd, dat de ten Request vermelde Geestelyke Goederen en Fondsen, zullen blyven het wettig Eigendom der Hervormden en alzoo gedeeltelyk ten behoeve van die Gemeenten, welker ... en verdere onkosten van hunnen Godsdienst daar uit plegen bestreden te worden, en dat mitsdien de nodige orders mogten worden gesteld, dat de voorz. Goederen en Fondsen mogten geen in plaatse van sommige derzelven is geldbingen ... en het de Gemachtigden uit de respective Gemeenten worden overgegeven, om door dezelven te worden bewaard, en tot die oogmerken, waar toe dezelve zyn gedestineerd, geëzigd; en dat ook de Gemeenten, welke in het bezit daar van mogten zyn gebleven, tegen alle stoornis in hetzelve mogen worden bevestigd: alles onverminderd zoodanige middelen van Rechten, door welke deeze of geene eenig recht op dezelven, of op een gedeelte daar van, zig vermeenen te kunnen en te moeten praetendeeren.

2. Van Gemachtigden der Nederduitsche Hervormde Gemeenten te *Utrecht*, *Amersfoort*, *Rheenen* en *Wyk*, daarby, zo van wegen hunne Principaalen, als uit naam van de Hervormde Gemeente te *Montfoort*, en van genoegzaam alle de andere Hervormde Gemeenten in het voormaalig Gewest *Utrecht*, die met dezelven gewoon zyn Synodaale Vergadering te houden, en alzoo één Ligchaam uittemaaken, —— gedaan hebbende hetzelfde hier vooren uitgedrukte verzoek.

3. Van *H. van Enten* en andere, daarby, namens de Kerkenraaden der Hervormde Gemeenten van de Classis van *Zwolle*, verzogt hebbende te mogen worden gemaintineerd by den Eigendom van de aan hun competeerende Geestelyke of Kerkelyke Goederen, voor zoo verre zy daar van, sedert Eeuwen, by wettige Titul, ter erkentenis van den tydelyken Souverein in het bezit zyn geweest, om uit die Goederen te vinden het onderhoud hunner Leeraaren of Hoogleeraaren, en verdere te impendeeren kosten deswegens, onverminderd een iedens Recht, als hier vooren is ter neder gesteld; en

4. Van de Kerkenraaden en Hervormde Gemeenten onder

(*Het Vervolg op de kant van de ... Blads.*)

de Classis van *Campen*, daarby even hetzelfde verzoek gedaan hebbende.

Na dat 't Uitvoerend Bewind, zeer breedvoerig de door de onderscheide Requestranten ter staving hunner verzoeken, bygebragte Argumenten heeft wederlegt, laat hetzelve zich aldus uit, ten slotte van deszelfs Missive.

„ Wy zouden, nochthans, kunnen geacht worden, genoeg te hebben gezegd; doch wy kunnen niet nalaaten hier nog twee aanmerkingen by te voegen, welke op den gantschen omvang der vier bewuste Requesten toepasselyk zyn, en aan het reeds beredeneerde nog eenig meerder licht kunnen byzetten.

De eerste is, dat de Requestranten over al redeneren, als hadt hier te Lande een Godsdienstig Genootschap, namelyk de Kerk der Roomsch gezinden, bestaan, ten aanzien niet alleen van den Godsdienst zelven, maar ook van den eigendom van Gelden, Landen, Gestichten, enz. één Ligchaam uitmakende; als hadt zich deeze Roomsche Kerk, zodanig in haar zelven hervormd, dat haare Leden, immers het meerder getal van dezelven de Reformatie hadt aangenomen; en als had de minderheid dier Leden, Roomschgezind blyvende, zich van de nu Hervormde Kerk afgescheiden; alles zodanig dat de thans Herv. Kerk, ten aanzien der uitwendige Bezittingen en Eigendommen, ook maar voor een Ligchaam moest worden gehouden, voor dat zelfde Ligchaam, het welk te voore Roomschgezind geweest zynde, die Goederen en Eigendommen toen reeds bezeten had, en voortaan blyven bezitten. — Doch alle welk, wy vermeenen, geheel strydig zyn, zo met de waarheid van zaaken omtrent den uitwendigen staat der Roomsche en daar na der Hervormde Kerk, als met de geschiedenis der Reformatie, en misschien niet dan op eenige weinige byzondere Gemeenten kunnen worden toegepast.

De tweede aanmerking is, dat de Requestranten het genot, het welk de Hervormden sedert twee Eeuwen van de Geestelyke Goederen en Fondsen gehad hebben, en het welk door de Souverain is gedoogd, toegestaan of bevestigd, doen voorkomen als een waar recht van Eendom, en het bezit daarvan, als, tegen tot een zogenaamd bezit-recht, en tot prescriptie gevende, daar het intusschen niet alleen eene der moeilykste en ingewikkeldste questiën, uit welk oogpunt dat genot en bezit, veel al oorspronkelyk uit de toenmaalige vereeniging van Kerk en Staat, thans en na de zogenoemde scheiding dier beiden, naar de striktste gronden van recht moeten worden beschouwd, maar het ook in allen gevallen zeker is, dat dit systema der Requestranten by het 4 Additioneele Art. [illegible] een [illegible] gelegd.

Op grond van dit alles, Burgers Representanten! adviseren wy Ul. der Requestranten gedaane verzoeken, als aanloopende, tegen het 4de, 5de en 6de, der Additioneele Articulen, te declineeren, en te wyzen van de hand."

In de Zitting der Eerste Kamer van heden, is geleezen eene Missive van den Burger *H. van Swinden*, om daarby geallegueerde redenen verzoekende van het Lidmaatschap des Uitvoerenden Bewinds, waartoe hy benoemd is, te worden ontslagen. — En is deeze Missive gesteld in handen der Commissie tot de Geloofsbrieven om staande de Vergadering daarop te rapporteeren. De Vergadering zich voords met het Rapport van deeze Commissie conformeerende, besluit, 't Uitvoerend Bewind te gelasten, den Burger *van Swinden* aan te schryven, zich tegens Dingsdag aanstaande alhier te sisteeren en in 't Uitvoerend Bewind sessie te nemen.

De tweede Kamer heeft tot Leden der Commissie tot de Geloofsbrieven benoemd, de Burgers *van Beeme* en *ten Poll*, zich voorts converteerende in een Comitté generaal.

Uit Franeker heeft men, dat aldaar deezer dagen Overleden is de beroemde Geneeskundige *Georgius Coopmans*.

AMSTERDAM 5 Juny. Uit Boulogne heeft men met de „ jongste Berichten, dat de Haringvisschery, zederd de laatste „ 3 jaaren, in weerwillé van de Oorlogs-rampen, aldaar een „ aanzienlyke tak van Handel uitmaakt, volgens een door de „ Commissarissen van de Maatschappy van Landbouw en Koophandel te Boulogne, hier omtrent Publiek gemaakten Staat, „ blykt dat in 't 6de Jaar der Fransche Republiek, 45 Vaartuigen „ gevangen hebben 2,102 Lasten, welke voor ƒ 208,536 zyn „ Verkocht. In 't 7de Jaar, hebben 45 Vaartuigen, 8,788 „ Lasten gevangen en tegens ƒ 296,954 Verkocht. En in 't „ 8ste Jaar hebben 63 Schepen, 5,104 Lasten gevangen en „ tegens ƒ 649,933 Verkocht."

Gedrukt by DE GROOT EN ZOONEN.